

نقش کمالگرایی و سرمایه عاطفی مادران در پیش بینی گرایش به خودکشی (مورد مطالعه : دختران دوره متوسطه شهر یاسوج)

اعظم تیموری فر*۱

کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، یاسوج، ایران.

Yasazam1385@gmail.com

چکیده

هدف از انجام این پژوهش نقش کمالگرایی و سرمایه عاطفی مادران در پیش بینی گرایش به خودکشی (مورد مطالعه :دختران دوره متوسطه شهر یاسوج) در سال ۱۴۰۳ می باشد. این پژوهش به روش پیمایشی و به صورت توصیفی و تحلیلی انجام گرفته است. جهت تعیین حجم نمونه به روش مورگان ۳۶۴ نمونه از جامعه آماری انتخاب شده است. پس از جمع‌آوری اطلاعات در قالب پرسشنامه‌های کمالگرایی و سرمایه عاطفی مادران و پیش بینی گرایش به خودکشی. به کمک نرم‌افزارهای SPSS و-PLS SEM (مدل‌سازی معادلات ساختاری کمترین مربعات جزئی) به روش تحلیل مسیر و مدل‌سازی معادلات ساختاری به شیوه مدل اندازه‌گیری انعکاسی ارزیابی اصولی مدل اندازه‌گیری با محاسبه سازگاری درونی (پایایی مرکب) ، پایایی معرف، روایی همگرا (میانگین واریانس استخراج‌شده) تحلیل معیار فورنل- لارکر ، روایی افتراقی و آلفای کرونباخ انجام و سپس ارزیابی مدل ساختاری با محاسبه ضرایب تعیین ، اندازه و معناداری ضرایب مسیر و محاسبه مقادیر t داده‌های جمع‌آوری‌شده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند. محاسبه ضرایب رگرسیونی ارتباط سازه‌ها و معرف‌ها می‌دهد : بین متغیرهای مکنون برون‌زا (کمالگرایی و سرمایه عاطفی مادران و متغیر مکنون درون‌زا گرایش به خودکشی رابطه معناداری وجود دارد. به لحاظ اثبات رابطه مثبت بین آن‌ها می‌توان گفت با افزایش یک واحد میزان متغیرهای مستقل ، میزان تغییرات متغیر وابسته به اندازه R^2 افزایش می‌یابد.

کلید واژه‌ها : کمالگرایی، سرمایه عاطفی، مادران، خودکشی،

مقدمه

سابقه وجود رفتار ناهنجار خودکشی، به اندازه سابقه وجود انسان بر روی کره خاکی است و به دلیل منافاتی که این پدیده با اصل حیات انسان دارد، از دیرباز در تمام جوامع و فرهنگ‌ها، امری نکوهیده و زشت تلقی شده است. رشد و گسترش روزافزون آن، به ویژه در بین نوجوانان و جوانان، خودکشی را از یک ناهنجاری فردی، به یک معضل اجتماعی گسترده تبدیل کرده است. دوران نوجوانی به عنوان یکی از مراحل بسیار مهم و بحرانی فرآیند رشد و تحول انسان به شمار می‌آید که با بلوغ آغاز می‌شود و با شروع دوره بزرگسالی پایان می‌پذیرد (برک، ۲۰۱۱). از آنجا که حدود یک نفر از هر پنج نفر افراد بین سن ۱۲ تا ۱۹ سال یک اختلال روانی را تجربه می‌کنند، نوجوانی به عنوان یک دوره آسیب‌پذیری نسبت به مشکلات مربوط به سلامت روان شناخته شده است (کوهالن و همکاران، ۲۰۱۴). یکی از ویژگی‌های شخصیتی که می‌تواند با اقدام به خودکشی افراد رابطه داشته باشد کمال‌گرایی می‌باشد (حافظ نیا، محمد پور و چهارده معصوم، ۱۴۰۰). کمال‌گرایی به عنوان الگوی شناختی انتظارات فرد که ویژگی اصلی آن تدوین اهداف محکم و انعطاف‌ناپذیر برای عملکرد و تنظیم استانداردهای غیرواقعی بالا است (همتی و زارعی، ۱۴۰۱). کمال‌گرایی تلاش وسواسی یا افراطی برای کمال و تحقق امور است (استوئه بر، ۲۰۱۸).

هویت و فلت با نظر به کمال‌گرایی در ساختار اجتماعی، سه بعد کمال‌گرایی خود محور، کمال‌گرایی دیگر محور و کمال‌گرایی جامعه محور را متمایز کردند (زارعی و همکاران ۱۳۹۹). کمال‌گرایی خودمحور با تمایل به وضع معیارهای غیرواقع‌بینانه برای خود و تمرکز برنقص‌ها و شکست‌ها در عملکرد همراه با خود نظارت‌گری‌های دقیق مشخص می‌شود (محمدی و روشن چسلی، ۱۳۹۹). کمال‌گرایی دگر محور بیانگر تمایل به داشتن انتظارات افراطی و ارزشیابی انتقادی از دیگران است و کمال‌گرایی جامعه محور به احساس ضرورت رعایت معیارها و برآورده ساختن انتظارات تجویز شده از سوی افراد مهم به منظور کسب تأیید اطلاق می‌شود (هی و جیانگ، ۲۰۲۰).

کمال‌گرایی نه تنها با افکار خودکشی و اختلالات روانی همبسته است؛ بلکه پیش‌بینی‌کننده آنها نیز هست. (ایگان، واد و شفران، ۲۰۱۴) یکی از متغیرهای جدید سرمایه‌ای که به تازگی در ایران و جهان شناسایی شده است و ارتباط تنگاتنگی با بهزیستی روانشناختی دارد، سرمایه عاطفی با سه مؤلفه عاطفه مثبت، احساس انرژی و شادمانی است (عنایتی و گل پرور، ۱۳۹۸). این سرمایه انسانی به عنوان حالتی از احساس نشاط و انرژی مثبت قابل هدایت به مسیر ظرفیت‌افزایی و مهارت‌افزایی معرفی شده است. این متغیر دارای کارکردهای متنوعی در سطح روانشناختی است. مهمترین کارکرد آن زمینه‌سازی عصب روانشناختی، شناختی و عاطفی برای گسترش توان ظرفیتی و مهارتی در انسان‌ها است (گل پرور، ۱۳۹۶) تمایل به خودکشی به دوره‌های خاص از زندگی تعلق ندارد اما دختران جوان با توجه به ویژگی‌هایی از قبیل عدم تعادل و بیثباتی عاطفی، عدم تحمل شنیدن انتقاد و سرزنش، عدم تحمل ناکامی، حالت رویارویی و عاشق‌پیشگی، نگرانی نسبت به آینده تحصیلی و اقتصادی، نیاز به مهربانی و محبت، نیاز به احترام، استقلال و نیاز به داشتن هدفی مشخص در زندگی که با مشکلات خاص در زندگی روبه‌رو می‌شوند، بیشتر شکنندگی نشان می‌دهند و احساس می‌کنند راه برگشت ندارند (بختیارپور، و همکاران، ۱۳۸۹).

پژوهش‌های گذشته به خوبی درمورد نقش سرمایه عاطفی در بهزیستی روانی و ذهنی شواهد کافی و قابل توجه‌ای ارائه کرده‌اند (قاسمی و همکاران، ۱۳۹۹) پیا، گالینکر، شوک، سینکدر، یینگ و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهش خود به نقش

کمال‌گرایی در علت‌شناسی خودکشی اشاره کردند. کمال‌گرایی به عنوان یک ویژگی شخصیتی چندبعدی در نظر گرفته می‌شود که شامل تلاش برای کمال، تعیین استانداردهای خیلی بالا و ارزشیابی‌های انتقادی بیش از حد است (سامرفلد و ملک، ۲۰۱۹). همچنین، نتایج پژوهش اسمیز، شری و آرنیک (۲۰۱۶) نشان داد که کمال‌گرایی اجتماع محور به صورت طولی، افزایش افکار خودکشی را پیش‌بینی می‌کند. همچنین، نتایج یافته‌های آنها نشان داد که نگرانی‌های کمال‌گرایانه، انتقادات والدین و انتظارات آنها نیز ارتباط مثبتی با افکار و اقدام به خودکشی دارد. به طور کلی، به دلیل اینکه مادران تماس نزدیکی با فرزندان دارند و دختران باید با مادران‌شان همانندسازی کنند پس دخترانی که مادران‌شان کمال‌گرایی بالایی دارند (یعنی استانداردهای شخصی بالادر زمینه تربیت کودک‌شان دارند و انتظارات بالایی از کودک دارند و مدام کودک را مورد ارزیابی قرار می‌دهند) ویژگی‌هایی شبیه مادران‌شان را در خود پرورش می‌دهند. تحمیل معیارهای کمال‌گرایانه مادران که معمولاً فراتر از امکانات و توانایی‌های دختران است منجر به اضطراب، افسردگی و عزت نفس پایین در دختران می‌شود و در نهایت به افکار خودکشی منجر می‌شود (شریفی درآمدی، نیکنام و گیوه چی ۱۳۹۰). با توجه به اینکه ساختار خانواده نقش مهمی در تشدید گرایش به خودکشی دانش‌آموزان دختر دارد، بدین سبب، تحقیق حاضر سعی دارد نقش پیش‌بینی‌کنندگی کمال‌گرایی و سرمایه عاطفی مادران را در گرایش به خودکشی دختران مورد بررسی قرار دهد. بنابراین مسأله تحقیق حاضر این است که روابط بین دو متغیر کمال‌گرایی و سرمایه عاطفی مادران را با خودکشی دختران نوجوان مورد بررسی قرار دهد و سهم پیش‌بین این متغیرها را در پیش‌بینی گرایش به خودکشی مشخص نماید.

ادبیات و پیشینه پژوهش

کمال‌گرایی در بهترین تعریف آن، یک نوع ویژگی چند بعدی است، به طوری که روانشناسان توافق دارند که بسیاری از جنبه‌های مثبت و منفی در آن وجود دارد (یانگ و همکاران ۲۰۱۶). در فرم ناسازگار آن، کمال‌گرایی مردم را به تلاش برای رسیدن به یک ایده‌آل دست نیافتنی یا اهداف غیر واقع‌بینانه سوق می‌دهد، که اغلب منجر به افسردگی و عزت نفس پایین می‌شود.

سرمایه عاطفی منبعی از قدرت پنهان در روابط شخصی است که عمدتاً از کنش‌های عاطفی خرد در زندگی روزمره حاصل می‌شود. نظریه سرمایه عاطفی پایه ای برای درک این نکته فراهم می‌کند که چرا تجربیات مثبت روزمره ممکن است تا این حد سودمند باشند (دراپور و گاتمن ۲۰۰۴؛ گاتمن، ۱۹۹۹). طبق این دیدگاه وقتی زوجها تجربیات مثبتی را در کنار هم رقم می‌زنند در حال ساخت سرمایه عاطفی هستند که می‌تواند به عنوان منبع مهمی از قدرت در رابطه بین آنها عمل کند.

ماریان و همکاران (۲۰۲۴) در پژوهشی تحت عنوان "کمال‌گرایی، احساس بی‌اهمیت بودن، و ایده خودکشی: آزمون تلفیقی از مدل گسست اجتماعی کمال‌گرایی و مدل وجودی کمال‌گرایی" دریافتند که کمال‌گرایی تجویز شده از سوی جامعه، به طور غیرمستقیم و از طریق بی‌اهمیت شمردن خود، افکار خودکشی را در نمونه دانشجویان پیش‌بینی می‌کند. همچنین، کمال‌گرایی

¹ -Yang et al.

² -Driver & Gottman

تجویز شده از سوی جامعه، به طور غیرمستقیم و از طریق مشکل در پذیرش گذشته، افکار خودکشی را در نمونه جامعه پیش‌بینی می‌کند

گامبوک و همکاران^۳ (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان "احساس تنهایی عاطفی و اجتماعی به عنوان پیش‌بینی کننده افکار خودکشی در گروه های سنی مختلف" به این نتیجه رسیدند که اقدام به خودکشی در میان شرکت کنندگان جوانتر، رایجتر بود. در هر گروه سنی، عوامل متعدد به عنوان پیش‌بینی کننده های مهم افکار خودکشی ظاهر شدند که تنهایی عاطفی عامل مهمی در همه گروه‌ها بود.

چانگ چن (۲۰۱۲) در پژوهشی تحت عنوان "کمال گرایی و افکار خودکشی: ارزیابی فرضیه آسیب پذیری خاص و مدل تولید استرس" نشان داد که سه بعد شخصیتی کمال‌گرایی (یعنی کمال‌گرایی خودمحور، کمال‌گرایی تجویز شده از اجتماع و کمال-گرایی دگرخواه) به طور متفاوتی با فکر خودکشی مرتبط هستند.

متین پور و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی تحت عنوان "رابطه کمال‌گرایی با عاطفه مثبت و منفی و تفکر خودکشی در افراد با گرایش‌ات وسواسی" دریافتند که متغیر کمال‌گرایی و عاطفه‌ی منفی سهم بالینی در پیش‌بینی تفکر خودکشی در افراد با گرایش‌ات وسواس دارند

خرمی و صفرزاده (۱۳۹۱) در پژوهشی به عنوان "مقایسه ویژگی‌های روانشناختی، جو عاطفی خانواده و اندیشه پردازی خودکشی بین دختران فراری و عادی شهر اهواز" دریافتند که بین دختران فراری و عادی از لحاظ مؤلفه‌های ویژگی‌های روانشناختی، جو عاطفی خانواده و اندیشه پردازی خودکشی تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

پژوهش‌ها نشان می‌دهد شیوع اختلالات روانی و مشکلات رفتاری در نوجوانان به ویژه در نوجوان دختر که از نظر روانی-عاطفی حساستر و آسیب پذیرتر هستند، خودکشی یک مسئله جدی بهداشت عمومی در سطح جهان است که در بین بیست علت اصلی مرگ و میر در جهان است (سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۱۹). طبق آمارها ایران پنجاه و هشتمین کشور جهان از نظر خودکشی است (بیدل، نظرزاده، ایوبی و سایه‌میری، ۱۹۹۲). مطالعات صورت گرفته در ایران نیز نشان می‌دهد که بیشترین نرخ خودکشی در گروه سنی ۱۴ الی ۲۴ سال اتفاق می‌افتد (حکیم شوشتری و خانی پور، ۱۹۹۹) نرخ خودکشی در استان کهگیلویه و بویراحمد (۱۰۵ به ازای ۱۰۰ هزار نفر) است که بیش از دو برابر متوسط کشوری محاسبه می‌شود (بویر نیوز، ۱۴۰۲).

روش پژوهش

روش تحقیق این پژوهش کمی، از نوع توصیفی و همبستگی، از لحاظ اجرا پیمایشی و از نظر هدف، کاربردی و از منظر زمانی، مقطعی است. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه دانش آموزان دختر دوره متوسطه شهر یاسوج در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ می باشد که بنابر استعلام از آموزش و پرورش، تعداد آنها ۷۰۳۶ نفر می باشد. حجم نمونه آماری با توجه به نوع تحقیق و روش آن و با استفاده از جدول مورگان تعداد ۳۶۴ نفر با روش نمونه گیری تصادفی خوشه‌ای-مرحله‌ای انتخاب شده است.

³- Gomboc & et al

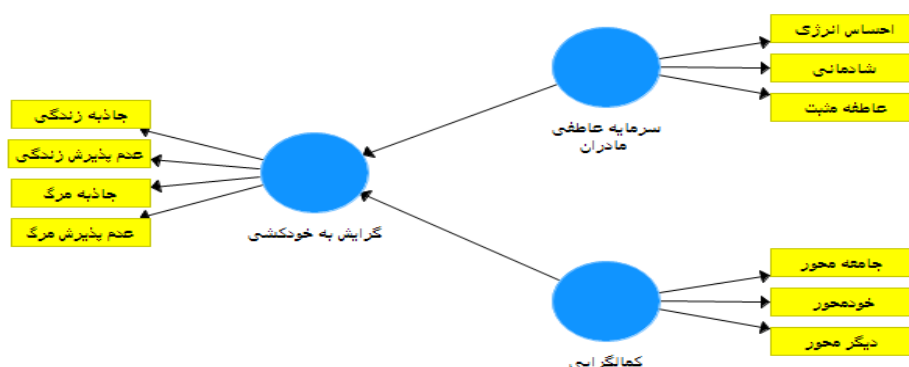
ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش برای سنجش متغیرها پرسشنامه استاندارد می باشد. در این پژوهش اطلاعات به دو روش جمع آوری شد.

مطالعات کتابخانه ای برای بررسی ابعاد مختلف موضوع ایجاد ساختار اصلی و تعیین متغیرهای تحقیق و همچنین تهیه محتوای پرسشنامه، اطلاعات مورد نیاز از طریق منابع کتابخانه ای شامل کتاب مقالات مروری و پژوهشی داخلی و ترجمه متون خارجی، جستجوی اینترنتی و سایتهای رسمی آموزشی پژوهشی کشور به دست آمد. و از روش میدانی جهت جمع آوری اطلاعات برای بررسی فرضیه های تحقیق استفاده شد.

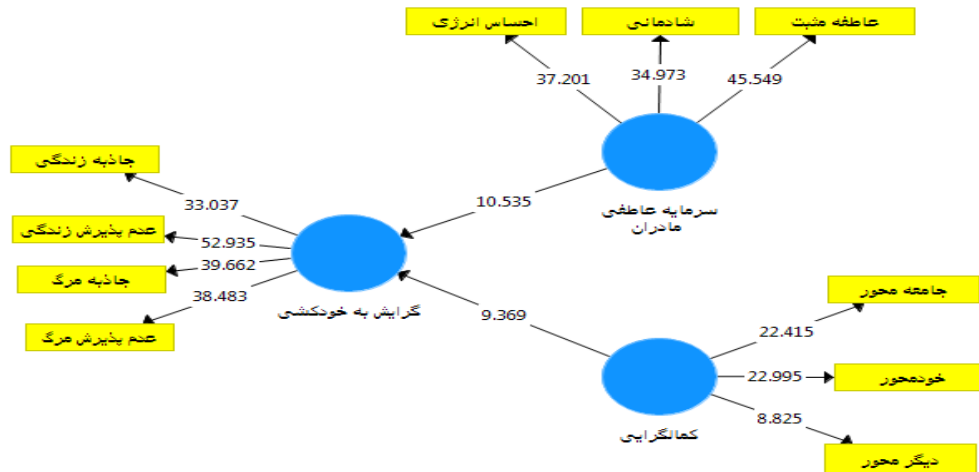
برای سنجش کمالگرایی از پرسشنامه استاندارد بشارتی (۱۳۸۶)، برای سنجش سرمایه عاطفی از پرسشنامه شامل ۲۰ گویه و ۳ مولفه (عاطفه مثبت شبه حالت، احساس انرژی، شادمانی)، و برای سنجش خودکشی از پرسشنامه اورباخ و همکاران (MAST)، استفاده شده است. به منظور بررسی پایایی و روایی پرسشنامه ها، نرمال بودن داده ها از شیوه بازآزمایی و ضریب آلفای کرونباخ استفاده می شود. در تجزیه و تحلیل توصیفی، پژوهشگر داده‌های گردآوری شده را با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی، خلاصه و طبقه‌بندی می‌کند. برای تحلیل آمار استنباطی به کمک نرم‌افزارهای SPSS و PLS-SEM (مدل‌سازی معادلات ساختاری کمترین مربعات جزئی) به روش تحلیل مسیر و مدل‌سازی معادلات ساختاری به شیوه مدل اندازه‌گیری انعکاسی ارزیابی اصولی مدل اندازه‌گیری با محاسبه ضرایب تعیین، اندازه و معناداری ضرایب مسیر و محاسبه مقادیر t داده‌های جمع‌آوری شده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند.

یافته های پژوهش

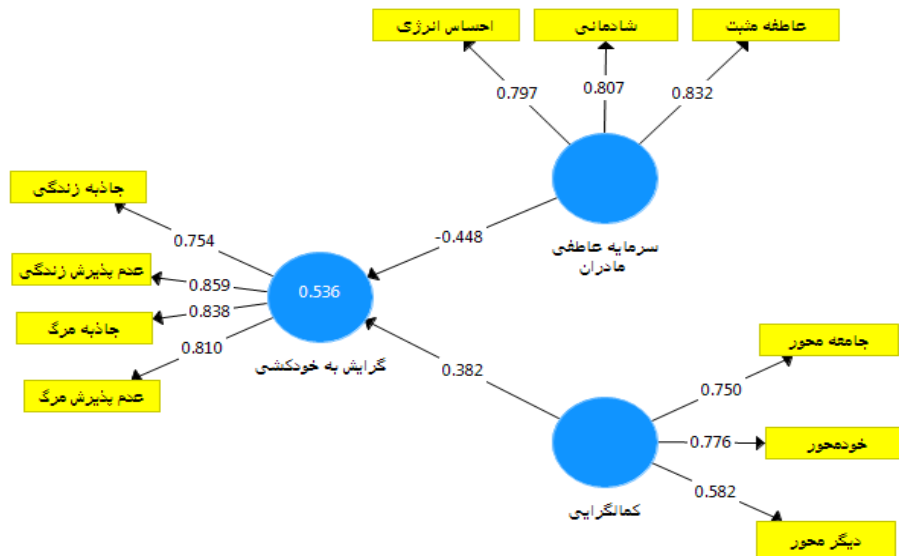
بین کمالگرایی و سرمایه عاطفی مادران با گرایش به خودکشی دختران دوره متوسطه شهر یاسوج رابطه معناداری وجود دارد.

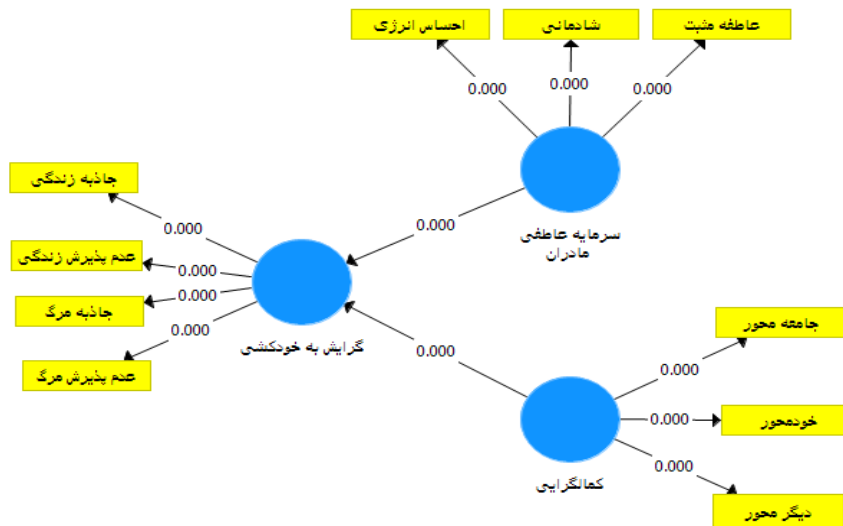
مدل شماره ۱: مدل مفهومی رابطه بین کمالگرایی و سرمایه عاطفی مادران با گرایش به خودکشی دختران دوره متوسطه

مدل شماره ۲: معناداری مقدار تی بوت استرپینگ ، در مدل پیش بینی رابطه بین کمالگرایی و سرمایه عاطفی مادران با گرایش به خودکشی دختران دوره متوسطه شهر یاسوج براساس مقادیر تی بوت استرپینگ معرف ها و سازها پس از حذف معرف ها و سازه هایی که بار عاملی آنها کمتر از ۲ بوده و از مدل حذف شده اند. در این مدل پس از حذف معرف هایی که معنادار نبوده اند معناداری روابط در مدل براساس مقادیر بار عاملی معرف ها و سازها نشان دهنده این هست که مقدار تی بوت استرپینگ بالاتر از ۲ و معنادار می باشد.

مدل شماره ۳: ضرایب مسیر در رابطه بین سازه‌ها و معرف‌ها در مدل پیش‌رابطه بین کمالگرایی و سرمایه عاطفی مادران با گرایش به خودکشی دختران دوره متوسطه

مدل شماره ۴: سطح معناداری (p-value) در روابط بین سازه‌ها و معرف‌ها در مدل پیش‌بینی رابطه بین کمالگرایی و سرمایه عاطفی مادران با گرایش به خودکشی دختران دوره متوسطه

مدل‌های تحلیلی شماره ۱ تا ۴ نشان می‌دهد ضرایب مسیر و مقادیر t به ترتیب در رابطه بین سرمایه عاطفی مادران با گرایش به خودکشی ۰/۴۴۸- و ۱۰، کمالگرایی با گرایش به خودکشی ۰/۳۸۹ و ۹ بوده می‌باشد. مقدار سطح معناداری در هر دو متغیر سرمایه عاطفی و کمالگرایی نیز ($P < 0.005$) و به لحاظ اثبات رابطه مثبت بین آن‌ها می‌توان گفت با افزایش یک واحد میزان متغیرهای مستقل، میزان تغییرات متغیر وابسته به اندازه R^2 افزایش خواهد یافت. به طوری که ضریب تعیین گرایش به خودکشی ۰/۵۳۶ می‌باشد یعنی ۵۳/۶ درصد از تغییرات گرایش به خودکشی مربوط به هر دو متغیر کمالگرایی و سرمایه عاطفی مادران می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

براساس نتایج به دست آمده، می‌توان گفت ساختار خانواده نقش مهمی در تشدید گرایش به خودکشی دانش‌آموزان دختر دارد؛ خانواده از یک سو به تبع فراهم کردن شرایطی که باعث می‌شود نوجوانان دختر احساس رضایت کم یا زیادی داشته باشند، و از سوی دیگر به صورت مستقیم ماهیت روابط والدین با یکدیگر، سطح تحصیلات مادر و به تبع آن میزان نزدیکی و صمیمیت مادر و دختر، و تفاوت‌های فاحش فکری و رفتاری آن‌ها، بر وضعیت سلامت روان دختران نوجوان تأثیر می‌گذارند و حتی می‌توانند به سوق دادن آنان به خودکشی منجر شود. در وضعیتی که مسائل و مشکلاتی در درون خانواده وجود دارد، نقش مشاوران و روان‌شناسان نظام آموزشی باید بر عملکرد کلی دانش‌آموزانی که می‌دانند نظام خانوادگی آشفته‌ای دارند، ناظر باشند و

حداقل هر از گاهی به صورت مقطعی این دانش آموزان را حمایت و همراهی کند. علاوه بر این ضروری است مشاوران مدارس، به ویژه مشاوران دوره متوسطه مدارس دخترانه، نسبت به تغییر رفتار نوجوان در زمینه رخ دادن یک استرس جدی و مهم در زندگی وی حساس باشند و به محض اینکه دریافتند دانش آموزی واقعه ناراحت کننده یا پرتنشی را تجربه کرده است، در قالب جلسات مشاوره ای یا درگیر کردن وی در فعالیت های جمعی و گروهی، تا حدی به او توجه کنند و او را حمایت نمایند. از طرفی دانش آموزان دختر به عنوان طیف عظیمی از جمعیت نوجوان و جوان شهرستان بویراحمد که یکی از شهرستان های محروم کشور به شمار می‌رود، باید بیشتر مورد توجه و حمایت اجتماعی قرار بگیرند.

منابع و مأخذ

- بختیار پور، س، قاسمی، ص، حیدری ایدان، ژ. (۱۳۸۹). بررسی فراتحلیلی رابطه جنسیت و وضعیت تأهل با اقدام به خودکشی. یافته‌های نو در روانشناسی، دوره ۵(۱۷)، ص ۷۹-۹۵.
- حافظ نیا، م، محمد پور، ف، غلام چهارده معصوم، س. (۱۴۰۰). پیش‌بینی آسیب‌پذیری به خودکشی بر اساس کمال گرایی و سبک‌های تنظیم شناختی هیجان. دومین همایش آسیب روانی.
- سراج خرمی، ن، صفرزاده، س. (۱۳۹۱). مقایسه ویژگی‌های روانشناختی، جو عاطفی خانواده و اندیشه پردازی خودکشی بین دختران فراری و عادی شهر اهواز. یافته‌های نو در روان شناسی، ۷(۲۳)، ۱۴۸-۱۳۰.
- شریفی درآمدی، پ، نیکنام، م، گیوه چی، ا. (۱۳۹۰). بررسی رابطه کمالگرایی مادران و دختران: نسلی. فصلنامه خانواده پژوهی. ۷(۴)، ۴۷۹-۴۹۲.
- شریفی ساعی، محمدحسین، آزاد ارمکی، تقی. (۱۴۰۰). سرمایه عاطفی به مثابه قدرت، زنان چگونه از قدرت عاطفی خود، صالح مقاومت می‌سازند؟ فصلنامه مطالعات اجتماعی روانشناختی زنان، ۱۹(۴)، ۸۱-۱۲۸.
- زارعی، سحر، غرایق زندگی، حسن، بشارت، محمد علی، حومنیان شریف آبادی، داود. (۱۳۹۹). مدلیابی کیفیت رابطه مربی - ورزشکار بر اساس کمالگرایی مربیان: نقش واسطه‌ای بخشش و رفتار کنترلی. مطالعات روانشناسی ورزشی، ۹(۳۴)، ۳۰۵-۳۳۰.
- عنایتی، م، گل پرور، م. (۱۳۹۸). رابطه سرمایه گذاری عاطفی جمعی با بهزیستی روانشناختی به دلیل نقش سرمایه عاطفی در بین پرستاران. استراتژی های مدیریت در نظام سلامت. ۳(۱): ۶۹-۷۹.
- قاسمی، ک، گل پرور، م، خیاطان، ف، شهریار، م. (۱۳۹۹). اثربخشی عاطفی آموزش افزایش سرمایه بر سرمایه گذاری عاطفی جمعی در پرستاران. مجله پرستاری. ۸ (۲): ۲۰-۲۷.
- گل پرور، م. (۱۳۹۶). سرمایه عاطفی: ضروری و کاربردی. تهران: ناشر جنگل.
- متین پور، بهمن، پورشریفی، رسول، حشمتی، حمید، حبیبی، رومینا، یمین، نگار، قناتی، متانت. (۱۳۹۵). رابطه کمال گرایی با عاطفه مثبت و منفی و تفکر خودکشی در افراد با گرایشات وسواسی. مجله طنین سلامت، ۴ (۳)، ۷-۱.

- Chang chen. (2012). Perfectionism and suicide ideation: An assessment of the specific vulnerability hypothesis and stress generation model. Thesis for MA. University of Toronto.
- Driver, J. L. & Gottman, J. M.(2004). Daily marital interactions and positive affect during marital conflict among newlywed couples. *Family Process*, 43,301-314.
- Egan, S. J., Wade, T. D., & Shafran, R. (2014). The transdiagnostic process of perfectionism. *Revista de Psicopatología y Psicología Clínica*, 17(3), 279-294.
- Marianne, E., Etherson, M. M., Smith, A. P., Hill, S. B., Sherry, T. C., Gordon, L., Flett, P. L. (2024). Perfectionism, Feelings of Not Mattering, and Suicide Ideation: An Integrated Test of the Perfectionism Social Disconnection Model and the Existential Model of Perfectionism: *Journal of Psychoeducational Assessment*. DOI:[10.1177/07342829241237421](https://doi.org/10.1177/07342829241237421)
- Sommerfeld, E., & Malek, S. (2019). Perfectionism Moderates the Relationship between Thwarted Belongingness and Perceived Burdensomeness and Suicide Ideation in Adolescents. 90:671-81. doi: 10.1007/s11126-019-09639-y.
- Smith, M., Sherry, S., & Rnic, K. (2016). Are perfectionism dimensions vulnerability factors for depressive symptoms after controlling for neuroticism? A meta-analysis of 10 longitudinal studies, 30: 201-12.
- World Health Organization. (2019). Suicide in the world: Global Health Estimates.
- Yang, H., & Stoeber, J. (2016). The physical appearance perfectionism scale:Development and preliminary validation.*Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 34(1), 69-83.